

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๖

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนลำลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี
เรียน นายทะเบียนจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๙ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำการตรวจสอบคุณสมบัติ

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้แจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี และแผนปฏิบัติงานเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ในภารกิจของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นโดยมีกิจกรรมและระยะเวลาตามที่พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน นั้น

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้สำนักทะเบียนอำเภอทุกแห่ง เป็นหน่วยงานระดับอำเภอมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีในเขตพื้นที่อำเภอ สำหรับกรณีเทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ให้สามารถตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีได้ที่สำนักทะเบียนจังหวัดในเขตพื้นที่อีกแห่งหนึ่งด้วย

๒. การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะคุณสมบัติเรื่องการเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดซึ่งอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่ายเนื่องจากเกี่ยวข้องกับข้อกำหนดที่มีความยุ่งยากซับซ้อนในการตรวจสอบ ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่จะต้องสนับสนุนการเลือกตั้งทราบแนวทางการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๙ จึงได้จัดทำคำแนะนำการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ในประเด็นการได้สัญชาติไทยโดยการเกิด เพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติ จึงขอให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอทราบและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม สิงจักระ)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๓-๖

คำแนะนำการตรวจคุณสมบัติเรื่องการมีสัญชาติไทยโดยการเกิด

ผู้ที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

๑. ผู้ที่เกิดจากบิดาและมารดาซึ่งเป็นคนสัญชาติไทย (บิดาและมารดาต้องมีสัญชาติไทยอยู่ก่อนแล้วในขณะที่ผู้ซึ่งเกิด) ได้จากสุติบัตรหรือใบเกิด หรือถ้าดูจากทะเบียนบ้านให้ดูที่เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักของผู้ซึ่งเกิด เลขหลักแรกจะต้องเป็นเลข ๑ หรือเลข ๒ แต่ถ้าเป็นเลข ๓ , ๔ , ๕ หรือ ๘ และระบุว่าผู้ซึ่งมีสัญชาติไทย จะต้องดูหลักฐานอื่นประกอบ (๓)
๒. ผู้ที่เกิดจากมารดาเป็นคนสัญชาติไทย บิดาเป็นคนสัญชาติอื่น (มารดาต้องมีสัญชาติไทยอยู่ก่อนแล้วในขณะที่ผู้ซึ่งเกิด) ได้จากเอกสารเช่นเดียวกับข้อ ๑.
๓. ผู้ที่เกิดจากมารดาเป็นคนสัญชาติอื่น บิดาเป็นคนสัญชาติไทย กรณีนี้จะต้องขึ้นอยู่กับสถานที่เกิดของผู้ซึ่งเกิดด้วย เพราะถ้าเกิดในประเทศไทยจะไม่มีปัญหาเรื่องสัญชาติ แต่ถ้าเกิดต่างประเทศบิดาจะต้องจดทะเบียนสมรสกับมารดา หรือบิดาต้องจดทะเบียนรับรองผู้ซึ่งเกิดเป็นบุตร หรือศาลสั่งให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้ซึ่งได้รับหนังสือรับรองผลการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (นายอำเภอ) ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจะทำให้ผู้ซึ่งเกิดได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ได้จากเอกสารเช่นเดียวกับข้อ ๑. โดยถ้าเอกสารระบุสถานที่เกิดเป็นต่างประเทศจะต้องดูทะเบียนสมรสของบิดามารดา หรือทะเบียนรับรองบุตร หรือคำสั่งศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือหนังสือรับรองการพิสูจน์ความเป็นบิดาซึ่งมีสัญชาติไทยของผู้เกิดเพื่อการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดประกอบด้วย
๔. ผู้ที่เกิดจากมารดาและบิดาซึ่งเป็นคนสัญชาติอื่นทั้งสองคน โดยบิดาและมารดาเป็นผู้ที่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวอยู่ก่อนแล้วในขณะที่ผู้ซึ่งเกิด ได้จากเอกสารเช่นเดียวกับข้อ ๑. และควรต้องดูใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดามารดาประกอบด้วย โดยดูวันที่ออกเอกสารใบสำคัญฯ หรือวันที่ได้รับอนุญาต เทียบกับวันเดือนปีเกิดของผู้ซึ่งเกิด
๕. บุคคลสัญชาติไทย ซึ่งมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักโดยหลักแรกเป็นเลข ๘ และหลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๗๓ หรือ ๘๔ หรือ ๙๐ เช่น ๘ XXXX ๗๓XXX XX X หรือ ๘ XXXX ๘๔XXX XX X

คำแนะนำเพิ่มเติม

- (๑) กรณีไม่มีสุติบัตรหรือใบเกิด และเป็นผู้ที่เกิดจากบิดาสัญชาติไทย มารดาสัญชาติอื่น ให้ดูหนังสือรับรองการเกิดหรือหนังสือรับรองสถานที่เกิดแทน
- (๒) กรณีผู้ซึ่งมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักโดยเลขหลักแรกเป็นเลข ๓ , ๔ , ๕ , หรือ ๘ และรายการบิดาและมารดาของผู้ซึ่งเกิดในทะเบียนบ้านระบุว่าเป็นคนสัญชาติอื่น ให้ดูจากสุติบัตรหรือหนังสือรับรองการเกิดตาม (๑) และต้องดูใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดามารดาด้วย
- (๓) กรณีผู้ซึ่งมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักโดยเลขหลักแรกเป็นเลข ๓ , ๔ , ๕ หรือ ๘ และรายการบิดาและมารดาของผู้ซึ่งเกิดในทะเบียนบ้านระบุว่าเป็นคนสัญชาติไทย ควรต้องดูหลักฐานของบิดามารดาว่าได้สัญชาติไทยอย่างไร เช่น บางคนอาจได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ หรือบางคนได้สัญชาติไทยโดยคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะมีผลต่อการได้สัญชาติไทยของบุตรทั้งสิ้น ทั้งนี้หลักฐานที่ควรต้องดูได้แก่ สุติบัตรหรือใบเกิดของบิดามารดา หรือทะเบียนบ้านของบิดามารดาโดยดูว่าบิดาของบิดาและมารดา (ปู่และตา) และมารดาของบิดาและมารดา (ย่าและยาย) เป็นคนสัญชาติไทยหรือไม่

กรณีที่มีปัญหาในการพิจารณาเรื่องสัญชาติ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๒ - ๖ โทรสาร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๓๙ , ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๓๕

การพิจารณาสัญชาติไทยโดยการเกิดจากเลขประจำตัวประชาชน

เลขหลักแรก	สัญชาติตามทะเบียนบ้าน	ความหมาย	หมายเหตุ (ข้อพิจารณา)
๑ หรือ ๒	ไทย	โดยการเกิด	
๓ หรือ ๔	ไทย	โดยการเกิด	<p>ต้องตรวจข้อมูลหรือหลักฐานเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ถ้าบิดาและมารดา สัญชาติไทย ผ่าน ๒. ถ้ามารดา สัญชาติไทย บิดา สัญชาติอื่น ผ่าน ๓. ถ้าบิดา สัญชาติไทย มารดา สัญชาติอื่น ต้องพิจารณาสถานที่เกิดของบุตร หรือสถานภาพการสมรสของบิดามารดา กล่าวคือ <ol style="list-style-type: none"> ๓.๑ ถ้าบุตรเกิดในประเทศไทย ผ่าน ๓.๒ ถ้าบุตรเกิดนอกประเทศไทย ต้องมีหลักฐานการสมรสของบิดามารดา หรือทะเบียนรับรองบุตร หรือหนังสือรับรองผลการพิสูจน์ความสัมพันธ์การเป็นบิดาและบุตรที่นายอำเภอออกให้ ผ่าน ๔. ถ้าบิดาและมารดา สัญชาติอื่น บิดาและมารดาต้องมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ผ่าน
๕	ไทย	โดยการเกิด	<p>ให้ตรวจสอบวันที่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าเพิ่มชื่อตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ ผ่าน - ถ้าเพิ่มชื่อก่อนวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ ให้ดูสัญชาติของบิดามารดา เช่นเดียวกับบุคคลเลข ๓ หรือ ๔ - ถ้าบิดาและมารดา สัญชาติอื่น และไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ให้ขอหลักฐานการได้มาซึ่งสัญชาติไทยของผู้นั้น โดยมีข้อพิจารณาดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (๑) ถ้ามีใบสำคัญการแปลงสัญชาติ หรือประกาศกระทรวงมหาดไทยให้สัญชาติไทยตามสามี ไม่ใช่ไทยโดยการเกิด (๒) ถ้ามีหนังสืออนุมัติสัญชาติจากผู้ว่าราชการจังหวัด โดยบิดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้งหรือมั่ว เมี่ยนหรือเย้า อาข่าหรืออีก้อ ล่าหู่หรือมุเซอ ลีซอ หรือ ลัวะหรือละว้า ขมุหรือมลาบรี ผ่าน
๘	ไทย	โดยการเกิด	<p>ให้ตรวจสอบเลขหลักที่ ๖ และ ๗ ในเลข ๑๓ หลัก ถ้าเป็นเลขต่อไปนี้ ผ่าน</p> <p>เลข ๗๓ (ม.๒๓)</p> <p>เลข ๘๔ (ระเบียบฯ ๒๕๔๓)</p> <p>เลข ๙๐ (ไทยพลัดถิ่น)</p> <p>เลข ๕๕ เลข ๕๖ เลข ๕๘ เลข ๖๓ ถึงเลข ๖๘ เลข ๗๖ ถึงเลข ๗๙ เลข ๘๐ เลข ๘๒ เลข ๘๕ ถึงเลข ๘๙ (ม. ๗ ทวิ)</p>